

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118210822
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6118210822.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., zast. LEGES Advisory s.r.o., advokátka kancelária, so sídlom Pod Urpínom 923/5, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica, o porušenie žalobcovho práva na súkromie v súvislosti s neumožnením zakúpenia si výživových doplnkov, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/6/2018-209 zo dňa 19.06.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Súd určuje, že žalovaný neumožnením nákupu výživových doplnkov, konkrétne srvátkových proteínových nápojov, aminokyselín, kreatínu, spaľovačov tukov a stimulantov v predajni ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová neoprávnene zasiahol do žalobcovho práva chráneného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V časti, v ktorej žalobca požadoval z titulu tohto zásahu náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8 500,- eur, súd žalobu zamietal. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca vykonával trest odňatia slobody u žalovaného. Žalobou doručenu súdu dňa 26.01.2018 sa domáhal nárokov vyplývajúcich z ochrany jeho práva na súkromie v zmysle čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (I. ÚS 117/2007), podľa ktorého zásah do práva na súkromie sa skúma v určitej postupnosti, pričom doktrína štrasburských orgánov ochrany práva uvádza tri základné kritéria posudzovania, a to legalitu, legitimitu a proporcionalitu. Podaním zo dňa 11.09.2019 žalobca špecifikoval žalobný petit tak, že sa domáhal určenia, že žalovaný neumožnením nákupu výživových doplnkov (konkrétne srvátkových proteínových nápojov, aminokyselín, kreatínu, spaľovačov tukov a stimulantov) v predajni ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová neoprávnene zasiahol do žalobcovho práva chráneného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Predmetom sporu bola určovacia žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že došlo k jeho porušeniu práva na súkromie v zmysle čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a v tejto súvislosti aj jeho nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy. Krajský súd v zrušujúcom rozhodnutí vydanom v danej veci považoval žalobu žalobcu za podanú v zmysle § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka v spojení s čl. 8 Dohovoru, na ktorý žalobca výslovne odkázal (uznesenie KS BB č. k. 15Co/176/2018-84 zo dňa 14.05.2019).

3. Právo na súkromie je vo vnútroštátnej úprave SR obsiahnuté v ust. § 11 Občianskeho zákonníka, a teda je daná právomoc súdu rozhodovať o predmetnej žalobe. Zároveň je možné v zmysle uvedeného ustanovenia domáhať sa aj samostatnou určovacou žalobou, že došlo k neoprávnenému zásahu, keďže takéto určenie môže predstavovať samo o sebe primerané zadostučinenie. V súvislosti s porušením

práva upraveného v § 11 Občianskeho zákonníka, v prípade preukázania dôvodnosti nároku má fyzická osoba možnosť domáhať sa pri splnení podmienok v zákone stanovených aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podmienkou úspešnosti žaloby v zmysle ust. § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka je preukázanie existencie neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv žalobcu.

4. Žalobca považoval neumožnenie mu nákupov výživových doplnkov v predajni žalovaného za neoprávnený zásah do jeho práva na súkromný život a osobný rozvoj - poukázal na rozsudok ESLP vo veci Laduna proti Slovenskej republike.

5. Výkon trestu odňatia slobody je upravený v zákone o výkone trestu odňatia slobody č. 475/2004 Z. z.. Súd odkázal na ust. § 45 ods. 1, § 30 ods. 1, 2, 3 cit. zákona. Konštatoval, že je nesporné, že výkon trestu odňatia slobody je zásahom do subjektívnych práv odsúdeného, čo vyplýva zo samotnej povahy trestu odňatia slobody. Obmedzenie výkonu základných práv a slobôd je odôvodnené účelom a cieľom trestu odňatia slobody. Z § 30 ZpVT však vyplýva, že odsúdený má právo na nákup potravín v predajni zriadenej v ústave v rozsahu a cene uvedených v § 30 ods. 1, pričom požadované výživové doplnky nepatria medzi vylúčené predmety predaja citované v § 30 ods. 3 ZoVT.

6. Nebolo sporné, že žalobcovi nebolo umožnené realizovať nákup požadovaných výživových doplnkov prostredníctvom predajne zriadenej v ústave, časť požadovaných výživových doplnkov si na základe povolenia riaditeľa ústavu mal zakúpiť prostredníctvom zdravotného strediska, čo nebolo realizované. Žalovaný nepoprel skutočnosť, že takúto možnosť mali odsúdení v danej dobe v iných ústavoch výkonu trestu odňatia slobody a potvrdil, že v čase rozhodovania súdu takúto možnosť už mali odsúdení aj u žalovaného prostredníctvom predajne zriadenej v ústave žalovaného. Žalovaný argumentoval v priebehu konania tým, že riaditeľ ústavu rozhodol nepovoliť v danom čase takýto predaj prostredníctvom predajne v ústave z dôvodu, že sa jednalo len o individuálnu požiadavku žalobcu a bolo by nerentabilné pre nájomcu. V konaní však bol produkovaný dôkaz o tom, že riaditeľ ústavu mohol a mal rozhodovať aj v prípade individuálnych žiadostí o predaji tovaru vo vzťahu k predajni, čo vyplýva zo vzorovej nájomnej zmluvy ako prílohy k rozkazu generálneho riaditeľstva č. 7 z roku 2017 žalovaného.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že síce riaditeľ žalovaného o žiadostiach žalobcu rozhodoval v rámci svojej kompetencie, ale jeho postup v danom prípade nemožno považovať za súladný s požiadavkou legitimity a proporcionality (vo vzťahu k právam chráneným vo vzťahu k spoločnosti v zmysle ust. § 30 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody (ZoVT) a právam jednotlivca chráneným v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) už aj vzhľadom k tej skutočnosti, že inú možnosť zakúpenia výživových doplnkov než prostredníctvom predajne ZoVT ani iné interné predpisy žalovaného odsúdeným neumožňujú. Žalobca požadoval zakúpenie nie akejkolvek potraviny, ale výživových doplnkov, ktoré sú v zmysle stanoviska Úradu verejného zdravotníctva SR potravinou na doplnenie prirodzenej stravy a koncentrovaným zdrojom živín. Neobsahujú omamné psychotropné látky, ani akékoľvek iné zložky, ktoré nie sú bezpečné. Patria medzi ne aj povolené chemické formy vitamínov, ktoré patrili medzi schválené položky tovaru v zmluve uzatvorenej medzi žalovaným a nájomcom predajne zriadenej v ústave. Žalobca nepreukázal, že by bol vrcholovým športovcom, ale súdu je známe, že odsúdení majú možnosť vykonávať športovú aktivitu v priestoroch žalovaného, vykonával ju aj žalobca. Zvýšená pohybová aktivita si vyžaduje kompenzáciu v zmysle zvýšenia celkového energetického príjmu a zvýšeného príjmu bielkovín, ak je cieľom silových cvičení prírastok svalovej hmoty, pravidelné posilňovanie a kardio cvičenia majú pozitívny vplyv na ľudské zdravie. Súd požiadavku žalobcu považoval za požiadavku v súlade s napĺňaním účelu výkonu trestu (§ 3 ods. 3 ZoVT), nejednalo sa o požiadavku, ktorú by nebolo možné vzhľadom na výkon trestu uplatniť, ani vylúčenú v zmysle čl. 8 ods. 2 Dohovoru, preto súd žalobe vyhovel v časti a určil, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie žalobcu chráneného čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

8. Žalobu v časti, v ktorej žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8 500 eur súd zamietol s odôvodnením, že daný zásah nemal za následok závažnú a neodstrániteľnú ujmu, a samotné vyhovie žalobe v určujúcej časti predstavuje podľa názoru súdu primerané zadost'učinenie.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, žalobca aj žalovaný boli v konaní úspešní len čiastočne, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Proti rozsudku podali odvolanie žalovaný aj žalobca.

11. Žalovaný podal odvolanie voči výroku, ktorým súd žalobe žalobcu vyhovel - ktorým určil, že žalovaný ústav neumožnením nákupu žalobcom označených výživových doplnkov v predajni žalovaného ústavu neoprávnenne zasiahol do žalobcovho práva chráneného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd . Tým je dotknutý aj závislý výrok o trovách konania. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že neumožnením predmetného nákupu výživových doplnkov žalobcovi v predajni žalovaného ústavu žalovaný ústav nezasiahol do žalobcovho práva na ochranu osobnosti podľa Občianskeho zákonníka v spojení s článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd .

12. Žalovaný žiada, aby všetky jeho doterajšie písomné podania a ústne vyjadrenia v tomto súdnom konaní boli považované za súčasť tohto odvolania a aby odvolací súd na ne v plnom rozsahu prihliadol. Neoprávnený zásah žalovaného do žalobcovho práva okresný súd zdôvodnil v bodoch 32. až 45. rozsudku s poukazom na ust. zákona č. 475/2005 Z.z., toto zdôvodnenie považuje žalovaný za vágne, nedostatočné a nepreukazujúce neoprávnený zásah žalovaného do práv žalobcu.

13. Žalovaný poukazuje na znenie ust. § 11, § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, v ich zmysle predpokladom zdarenej realizácie práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu a skutočnosť, že takýto neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Zákonnými predpokladmi pre priznanie predmetného nároku z uvedeného právneho titulu sú: a) neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť, či ohroziť osobnosť fyzickej osoby, b) ujma na osobnosti fyzickej osoby spočívajúca v znížení v značnej miere dôstojnosti tejto fyzickej osoby alebo vážnosti tejto osoby v spoločnosti, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Žalobca žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal neoprávnenosť zásahu do jeho chráneného osobnostného práva, ktorý by bol súčasne objektívne spôsobilý porušiť, či ohroziť jeho osobnosť. Nie je preukázané jediné konanie riaditeľa ústavu (ako osoby rozhodujúcej o zmene sortimentu v bufetoch ústavu), premietnuté do jeho rozhodnutia, pri ktorom by bolo zároveň okresným súdom v rozsudku konštatované porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu. Konštatovanie súdu v bode 42. rozsudku, v ktorom protiprávnosť postupu riaditeľa ústavu nepriamo odvodzuje od ust. § 30 ods. 3 ZoVT považuje žalovaný za absurdné. Okresný súd ako všeobecný súd v konaní o ochrane osobnosti podľa Občianskeho zákonníka na základe žaloby v civilnom sporovom konaní mal skúmať iba existenciu neoprávneného (nezákonného) zásahu do osobnosti žalobcu podľa vnútroštátnej právnej úpravy obsiahnutej v žalobe (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) a nie „určovať“ či boli resp. neboli porušené články medzinárodného Dohovoru. Týmto nie je dotknuté právo žalobcu domáhať sa ochrany porušenia jeho ľudských práv a základných slobôd pred Ústavným súdom resp. ESLP za stanovených podmienok. Podľa č. 13 Dohovoru musí mať každý, koho práva a slobody priznané Dohovorom boli porušené, účinný opravný prostriedok pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Do právomoci okresného súdu ako súdu prvej inštancie všeobecného súdu v danom konaní patrilo preskúmanie, či rozhodnutie riaditeľa žalovaného ústavu o povolení/nepovolení rozsahu a obsahu sortimentu v bufete ústavu mohlo spôsobiť vznik neoprávneného zásahu do chráneného osobnostného práva, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť, či ohroziť osobnosť fyzickej osoby, následne skúmať ujmu na osobnosti fyzickej osoby spočívajúcu v znížení v značnej miere dôstojnosti tejto fyzickej osoby alebo vážnosti tejto osoby v spoločnosti a príčinnú súvislosť medzi takýmto neoprávneným zásahom a ujmu na osobnosti. Konanie riaditeľa by bolo právne významné iba vtedy, ak by ním prišlo k porušeniu všeobecne záväzného právneho predpisu, t. j. takýmto konaním riaditeľa žalovaného ústavu by došlo k neoprávnenému zásahu. Okresný súd tieto podstatné skutočnosti pre konanie odignoroval. V rámci celého odôvodnenia rozsudku chýba priame uvedenie a logické zdôvodnenie neoprávnenosti zásahu žalovaného ústavu a uvedenie konkrétnej právnej normy, ktorú ústav vo vzťahu k žalobcovi porušil. Okresný súd neoprávnenosť zásahu žalovaného ústavu stavia iba na konštatovaní, že postup riaditeľa ústavu v danom prípade nemožno považovať za súladný s požiadavkou legitimacy a proporcionality (vo vzťahu k právam chráneným vo vzťahu k spoločnosti v zmysle § 30 ods. 2 ZoVT a právam jednotlivca chráneným v čl. 8 ods. 1 dohovoru) už aj vzhľadom k tej skutočnosti, že inú možnosť zakúpenia výživových doplnkov, než prostredníctvom bufetu ZoVT ani iné interné prepisy žalovaného odsúdeným neumožňujú (bod 42. odôvodnenia).

14. Každé rozhodnutie súdu musí vychádzať z takého výkladu právnej normy, ktorý zodpovedá obsahu takejto právnej normy. Inak je treba považovať rozhodnutie súdu za arbitrárne. Z ust. § 30 ZoVT a § 67b ods. 3 zákona č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže vyplýva, že povinnosťou žalovaného ústavu je zriadiť ústavnú predajňu pre odsúdených a kritériom na výber prevádzkovateľa ústavnej predajne je, že ponúkne najvyššie nájomné. Ústav si stanovuje podmienky, za ktorých môže nájomca prevádzkovať ústavnú predajňu a to tak, aby nebol narušený účel výkonu trestu a je zakázaný predaj sortimentu v súlade s § 30 ods. 3 zákona o výkone trestu. V nájomnej zmluve je určený sortiment, ktorý sa nájomca zaväzuje nepredávať, tiež je určený minimálny sortiment, ktorý musí prevádzkovateľ ústavnej predajne zabezpečiť. V nájomnej zmluve je tiež dojednané, že nájomca môže predávať aj tovar podľa individuálnych objednávok obvinených a odsúdených, vopred schválený riaditeľom ústavu, pritom sa prenajímateľ (ústav) zaväzuje poskytnúť potrebnú súčinnosť (je potrebné zohľadniť možnosť uloženia množstva potravinových komodít na cele alebo izbe odsúdeného). Nie je zákonnou povinnosťou ústavu určiť nájomcovi, aby boli súčasťou predávaného sortimentu aj výživové doplnky a taktiež nie je zákonnou povinnosťou riaditeľa ústavu schváliť každú žiadosť podľa individuálnych požiadaviek väznených osôb. Každá väznená osoba musí strpieť zákonné obmedzenie základných práv a slobôd, podľa § 4 ods. 1 ZoVT je odsúdený obmedzený aj v práve na súkromie. Aj napriek skutočnosti, že výživové doplnky nie sú zakázaným sortimentom, nepatria medzi základný sortiment, ktorý by sa mal na základe nejakého všeobecne záväzného právneho predpisu nachádzať v ponuke ústavnej predajne. Pokiaľ by súd bral do úvahy, koľko je na trhu výživových doplnkov, resp. iných tovarov, mimo sortimentu predávaného v ústavnej predajni, dostali by sme sa na nespočetnú množinu druhov tovarov, ktoré by nebolo možné ani vyčíslieť. Z kontextu napádaného rozsudku možno vyvodiť, že za účelom, aby nedochádzalo k porušovaniu čl. 8 Dohovoru, by prevádzkovateľ ústavnej predajne na základe povoľovania individuálnych žiadostí odsúdených riaditeľom ústavu musel zabezpečovať akýkoľvek tovar, ktorý nespadá pod zakázaný sortiment, čo je neprijateľné. Ak by súd konštatoval, že ústav musí zabezpečiť odsúdenému konkrétny druh tovaru podľa jeho želania, toto by bolo vzhľadom na množstvo odsúdených (napr. v žalovanom ústave cca 700 odsúdených) a individuálne potreby každého človeka nerealizovateľné a zároveň to nemôže byť úlohou ústavu, ktorý má zabezpečovať výkon trestu odňatia slobody. Ad absurdum, ak by každý ústav musel povoľovať obdobné individuálne žiadosti na zaobstarávanie tovarov, prípadne služieb a zároveň by tieto tovary a služby odsúdených musel v zmysle argumentácie okresného súdu sprostredkovať pod hrozbou porušenia práva na súkromie väznenej osoby, vo svojich dôsledkoch by to mohlo viesť k situácii, kedy by si väznené osoby napr. v rámci argumentácie pozitívneho vplyvu na ich duševné zdravie a celkový duševný komfort objednávali do ústavu tovar a služby, ktoré by neboli v rozpore s účelom ich výkonu trestu odňatia slobody/výkonu väzby napr. objednávka pizze, služby kaderníka, maséra a pod. .

15. Medzi základné práva väznených osôb patrí právo na stravovanie. Ľudský organizmus by mal získavať výživné látky predovšetkým z pestrej stravy a tú má žalobca zabezpečenú podávaním stravnej dávky, ktorá je v ústave zabezpečená v súlade s predpismi upravujúcimi danú oblasť a naviac žalobca má možnosť túto stravu dopĺňať širokým sortimentom predávaným v ústavnej predajni, takže si môže zostaviť vlastný stravovací režim, ktorým dostatočne dokáže saturovať svoje výživové potreby. Samotná obsahová formulácia čl. 8 Dohovoru naznačuje okruh práv, ktoré sú chránené, a to súkromný život, rodinný život, obydlie a korešpondencia. Následne sa v ich rámci aj mimo nich postupne vytvorili skupiny právnych vzťahov, ktoré možno zahrnúť pod právo na súkromný život (napr. právo na osobný rozvoj, na meno, pohlavie, sexuálnu orientáciu a sexuálny život, právo zakladať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v citovej oblasti v záujme rozvoja a naplnenia vlastnej osobnosti, súčasťou práva na súkromie je aj fyzická a psychologická integrita - súčasťou tohto práva je aj právo prijímať rozhodnutia o vlastnom tele, atď....) Okrem skutočnosti, že okresný súd mal iba preskúmať existenciu eventuálneho zásahu do žalobcových osobnostných práv aplikoval čl. 8 Dohovoru do značnej miery extenzívne pričom opomenul ustálenú judikatúru ESLP dotýkajúcu sa tohto okruhu chránených práv. Okresný súd dezinterpretoval obsah práva na súkromie chránené čl. 8 Dohovoru, nakoľko pod toto právo subsumoval aj umožnenie nákupu výživových doplnkov v predajni ÚVOPS Banská Bystrica - Kráľová. Nie je zrejmé, z akého judikátu okresný súd vychádzal, resp. o akú legálnu definíciu práva na súkromie sa opieral. Je zrejmé, že taxatívny výpočet konkrétnych práv chránených čl. 8 Dohovoru nejestvuje resp. nie je ešte uzavretý, to však neznamená oprávnenosť súdu aplikovať na skutkový stav v tejto veci čl. 8 Dohovoru ľubovoľným spôsobom.

16. Žalovaný v rámci konania upozorňoval a poukazoval na sporné skutočnosti v tvrdeniach žalobcu o tom, že je športove a výživové doplnky potrebuje k rastu svalovej hmoty, pričom na druhej strane žalobca

poukazoval aj na svoje dlhodobé problémy s chrbticou, avšak okresný súd v napádanom rozsudku tieto skutočnosti nesprávne vyhodnotil a s argumentáciou žalovaného sa dostatočne nevysporiadal, rozhodol bez riadneho odôvodnenia rozsudku, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

17. Žalobca napadol odvolaním výrok rozsudku, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy a vo výroku o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Okresný súd zamietnutie žaloby odôvodnil výlučne tvrdením, že daný zásah nemal za následok závažnú a neodstrániteľnú ujmu (bod 46. rozsudku). Právny poriadok nevyžaduje pre priznanie nemajetkovej ujmy spôsobenie závažného a neodstrániteľného následku a záver súdu je navyše v rozpore so zisteným skutkovým stavom. (viď. rozsudok ESLP Danev proti Bulharsku č. 9411/05 z 1.09.2010, bod 34). ESLP zásadne nebagatelizuje zásahy do práv väznených osôb a priznáva im finančnú nemajetkovú ujmu (viď. rozhodnutia ESLP) pričom nemožno ignorovať, že aj väzni vo všeobecnosti naďalej požívajú všetky základné práva a slobody zaručené Dohovorom, s výnimkou práva na slobodu (rozsudok Khovosenko proti Rusku z 10.06.2015, bod 141). V predmetnej veci neoprávnený zásah do žalobcovho práva trval niekoľko rokov a bol odstránený len čiastočne v ostatnej dobe, keď mu bolo umožnené si zakúpiť sušené vaječné bielka a proteínový nápoj. Postup žalovaného vyvolával u žalobcu značný diskomfort s dosahom na jeho fyzickú aj morálnu integritu a aj z ľudskej stránky ide o zásah vyložené absurdný a nepochopiteľný, keď žalovaný bránil žalobcovi v tom, že sa chcel kvalitnejšie stravovať, čo je nevyhnutné vnímať vo svetle skutočnosti, že je väzňom umožnené kupovať tabakové výrobky s preukázane negatívnym vplyvom na ľudské zdravie. Okresný súd teda neprihliadol na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobcu došlo, a navyše nepovažoval za sporné ako žalobca zásah vnímal.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že priznaním (žiadnej) náhrady nemajetkovej ujmy došlo len k čiastočnej náprave porušenia čl. 8 Dohovoru, žalobca nestratil status obete. Napadnutým rozsudkom bolo preto porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, záver súdu nie je riadne odôvodnený a je zmätočný vzhľadom na fakt, že utrpená ujma samotným zásahom je neodstrániteľná (nemožno už navrátiť stav pred porušením) a došlo aj k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, keďže právny poriadok pre priznanie nemajetkovej ujmy nevyžaduje závažný a neodstrániteľný následok. Navyše súdom tvrdená absencia závažného a neodstrániteľného následku je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, resp. v ňom nemá oporu, keďže žalovaný priznal trvanie časti zásahu (žalobcovi bolo umožnené len zakúpenie sušených vaječných bielkov a proteínových nápojov) a nebolo sporné, že neoprávnený zásah do žalobcových práv nebol nijako konvalidovaný.

20. Súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s uplatneným nárokom na nemajetkovú ujmu, keď zamietnutie tohto nároku odôvodnil jednou vetou v bode 46. svojho rozsudku. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že súdom konštatovaný zásah do jeho práv bol dlhodobý, neodôvodnený a svojvoľný, pričom žalobca sa opakovane domáhal zjednania nápravy žiadosťami, ktorým nebolo zo strany žalovaného vyhovie. Pokiaľ žalobca bol nútený domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou, pričom existujúci zásah do jeho práv nebol v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v celom rozsahu odstránený, nie je možné akceptovať záver súdu, že samotné vyhovie žalobe v časti konštatovania porušenia práva predstavuje primerané zadosťučinenie. Súdom prvej inštancie navyše nepovažoval nemajetkovú ujmu na strane žalobcu za spornú skutočnosť. Súdom prvej inštancie vôbec nevykonané dokazovanie ohľadom nemajetkovej ujmy žalobcu a v rozhodnutí neuviedol skutočnosti, pre ktoré by samotné konštatovanie porušenia práva bolo dostatočným zadosťučinením, ktoré by odstraňovalo alebo kompenzovalo závažnú ujmu žalobcu spôsobenú protiprávnym zásahom do jeho práv. Rozhodnutie o nemajetkovej ujme je nepreskúmateľné.

21. Nepriznanie nároku na náhradu trov konania s odkazom na ust. § 255 ods. 2 CSP žalobca považuje za nesprávne rozhodnutie, pretože pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlišovať čo je základné a čo sprevádzajúce (napr. nález ÚS ČR sp.zn. III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (Števček M. a kol. CSP, komentár, Praha: C.H. Bech 2016, str. 926). Žalobca bol v základe žaloby úspešný a priznanie nemajetkovej ujmy záviselo výlučne od úvahy súdu. Vzhľadom na absenciu judikatúry v podobnej veci žalobca nemohol výšku (ne)priznanej ujmy (ako nadväzujúceho) predvídať a je v rozpore so zásadou spravodlivosti ho za uvedené sankcionovať. Okresný súd opomenul

primárny fakt, ktorým bol neoprávnený zásah do žalobcovho práva a teda neexistuje žiaden legitímny dôvod mu nepriznať trovy v základnej tarife v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb. Vzhľadom na opomenutie základu žaloby a len nadväzujúcej nemajetkovej ujmy závisiacej od úvahy súdu, výrokom o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi došlo k porušeniu žalobcovho práva na spravodlivý proces a k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

22. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd zamietol žalobcu v časti nároku na nemajetkovú ujmu vo výške 8 500 eur potvrdiť, z vecne správnych dôvodov. Žalobca svojím odvolaním nevnesol do predmetného sporu nové skutočnosti než tie, ktoré prezentoval v samotnej žalobe, nepredložil nové podstatné návrhy a neuviedol dostatočnú právnu argumentáciu k vyvráteniu skutkových tvrdení žalovaného, ani k samotnému rozsudku okresného súdu voči ktorému odvolanie smeruje. Žalovaný sa pridrižiava svojich doterajších vyjadrení a stotožňuje sa s odôvodnením rozsudku v tejto časti.

23. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie žalovaného považuje za účelové, kedy aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 14.05.2019 sp.zn. 15Co/176/2018 odôvodnil prípustnosť žaloby žalobcu ako takej. Žalovaný v podanom odvolaní vychádza z formalistického výkladu ustanovení zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody. V danom prípade je podstatné, že žalobcovi nebolo umožnené výživové doplnky zakúpiť napriek skutočnosti, že o to požiadal riaditeľa ústavu, disponoval dostatkom finančných prostriedkov a zakúpenie týchto doplnkov bolo z jeho strany riadne odôvodnené. Zamietavé rozhodnutie riaditeľa ústavu nebolo nijakým spôsobom odôvodnené, nie je preskúmateľné a navyše žalobca do dnešného dňa nemá vedomosť o tom, prečo riaditeľ ústavu rozhodol tak, ako rozhodol. Argument žalovaného, že pri 700 odsúdených by prevádzkovateľ ústavnej predajne na základe povoľovania individuálnych žiadostí odsúdených riaditeľom ústavu musel zabezpečovať akýkoľvek tovar, ktorý nespadá pod zakázaný sortiment, neobstojí, nakoľko popiera ustanovenia vzorovej nájomnej zmluvy ako takej, ako aj ustanovenia ZoVT. Každý odsúdený je oprávnený adresovať riaditeľovi ústavu individuálnu žiadosť o zakúpenie tovaru v ústavnej predajni a o každej takejto žiadosti by riaditeľ ústavu v súlade s ust. ZoVT mal rozhodnúť. V konečnom dôsledku je len na obvinenom, či si môže dovoliť zakúpiť individuálne objednaný tovar alebo nie.

24. Pokiaľ sa žalovaný odvoláva na to, že neexistuje „nejaký všeobecne záväzný predpis“ na základe ktorého by sa v sortimente ústavnej predajne potravín mali nachádzať výživové doplnky, ktorých zakúpenia sa domáhal žalobca, poukazuje na skutočnosť, že sortiment predajne určuje riaditeľ ústavu, pričom nie je možné predpokladať, že tento sortiment bol určený tak, aby pokryl všetky nároky a potreby odsúdených (s touto skutočnosťou počíta aj nájomná zmluva, ktorá umožňovala individuálne žiadosti o zakúpenie tovaru). Požiadavka žalobcu nebola neštandardná resp. nadštandardná, nakoľko obdobný tovar tvoril sortiment predajni v iných ústavoch. Žalovaný v odvolaní, ani v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal, že neumožnenie nákupu výživových doplnkov bolo v súlade s účelom výkonu trestu, že takýto postup bol zákonný a akýmkoľvek spôsobom odôvodnený.

25. Žalobca dlhodobo poukazuje na takmer neobmedzenú diskrečnú právomoc riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorá je všeobecne vnímaná ako konečná a absolútna. Výkonom trestu odňatia slobody síce dochádza k obmedzeniu niektorých základných práv a slobôd odsúdených, nedochádza však k ich úplnému odňatiu. Akékoľvek rozhodnutie riaditeľa ústavu týkajúce sa odsúdeného má sledovať v prvom rade naplnenie účelu výkonu trestu, má byť legitímne a legálne. Pokiaľ by takýmto rozhodnutím malo dôjsť k zásahu do práv odsúdeného, musí byť takýto zásah legitímny, legálny a proporcionálny (k zásahu možno prikrčiť len vtedy, keď je to nevyhnutné a sledovaný cieľ nemožno dosiahnuť miernejšími prostriedkami).

26. Pokiaľ žalovaný namietal aplikáciu čl. 8 Dohovoru súdom prvej inštancie, poukazuje na žalobcom podanú žalobu vo veci samej, v ktorej poukazuje na relevantné rozhodnutia ESĽP. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, prečo by v konkrétnom prípade nemohlo dôjsť k zásahom do práv žalobcu garantovaných v čl. 8 Dohovoru. Zo strany žalovaného ide o účelovú špekuláciu nad výkladom obsahu čl. 8 Dohovoru.

27. Rozhodnutie okresného súdu, že konaním žalovaného došlo k zásahu do základných práv žalobcu, pričom tento zásah nebol legitímny, legálny a proporcionálny je správne. Sám žalovaný nepopieral

v konaní, že žalobcovi neumožnil nákup výživových doplnkov a toto rozhodnutie žalovaného nebolo nijakým spôsobom zdôvodnené.

28. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného uviedol, že zotrváva na svojom názore, že žalobca nepreukázal zásah žalovaného do jeho osobnostných práv tým, že neumožnením zakúpenia výživových doplnkov došlo k porušeniu jeho práva, chráneného čl. 8 Dohovoru. Okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s argumenáciou a dôkazmi žalovaného prezentovanými v rámci doterajšieho priebehu súdneho konania, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, čoho dôsledkom bolo nesprávne rozhodnutie vo výroku I. rozsudku.

29. Žalobca v celom rozsahu trvá na podanom odvolaní.

30. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

32. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

33. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

34. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci ak: a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

35. Predmetom preskúmania odvolacím súdom v tomto odvolacom konaní je v poradí prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej. V danej veci súd prvej inštancie pôvodne rozhodol uznesením zo dňa 25.05.2021 č. k. 9C/6/2018-57 tak, že konanie vo veci zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Zastavenie konania súd odvodnil nedostatkom procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného - ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Predmetné uznesenie je rozhodnutím procesnej povahy, nejde o rozhodnutie vo veci samej. Na odvolanie žalobcu uznesenie súdu prvej inštancie odvolací súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na to, že podľa názoru odvolacieho súdu žalobca sa v ním podanej žalobe domáha určenia, že zásahom žalovaného bolo porušené jeho právo na súkromie a ľudskú dôstojnosť. Ide o žalobu podanú v zmysle ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a je zrejmé, že prejednávaný predmet konania nespadá do preskúmvacej právomoci prokuratúry ako tvrdil okresný súd opierajúc sa o verejnoprávnu povahu sporu, ale spadá do právomoci všeobecného súdu.

36. Žalobca v žalobe poukazuje na porušenie jeho „práva na súkromie - na súkromný život“ v súvislosti s neumožnením mu zakúpenia výživových doplnkov, resp. že žalobcovi počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave žalovaného nebolo umožnené zakúpenie si ním žiadaných výživových doplnkov v predajni tohto ústavu. Žalobca sa odvolával na ustanovenie čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Okresný súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že vo všeobecnosti ochrana pred zásahom do súkromia predstavuje ochranu pred vonkajším neoprávneným zasahovaním iných subjektov, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje rozvoj fyzickej alebo psychickej morálnej sociálnej integrity a že právo na súkromie je vo vnútroštátnej úprave SR premietnuté v ust. § 11 Občianskeho zákonníka. V prípade preukázania dôvodnosti nároku má fyzická osoba možnosť domáhať sa pri splnení podmienok v zákone stanovených aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch

(§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podmienkou úspešnosti žaloby v zmysle uvedených ustanovení je preukázanie existencie neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv žalobcu.

37. V súvislosti so spornou otázkou, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu konaním žalovaného bolo úlohou okresného súdu zaoberať sa za osobitnej situácie, keď sa žalobca nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, kedy nepochybne už samotný výkon trestu odňatia slobody je zásahom do subjektívnych práv odsúdeného (čo vyplýva zo samotnej povahy trestu odňatia slobody), pričom zároveň zásah do subjektívnych práv odsúdeného má zákonné hranice - v danom prípade stanovené predovšetkým ust. § 4 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody. Podľa tohto ustanovenia obmedzenie základných práv a slobôd osôb nachádzajúcich sa vo výkone trestu odňatia slobody je odôvodnené účelom a cieľom trestu odňatia slobody.

38. Možno súhlasiť s názorom prijatým okresným súdom, že žalobcom požadované výživové doplnky nepatria medzi vylúčené predmety predaja citované v ust. § 30 ods. 3 ZoVT a tak žalobca si mohol uplatniť právo na ich nákup a v konaní nebolo sporné, že si ho aj uplatnil, a že vzhľadom na platnú právnu úpravu aj obsah súdu predloženej nájomnej zmluvy predajne zriadenej v ústave riaditeľ žalovaného o žiadostiach žalobcu rozhodoval v rámci svojej kompetencie.

39. Avšak podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nevysvetlil dôvody svojho rozhodnutia vo väzbe na porušenie osobnostných práv žalobcu v zmysle ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy), nevysvetlil dôvody vo vzťahu k žalobcom tvrdenému porušeniu výkonu práva žalobcu, t.j. tvrdenému porušeniu práva „na súkromie“ v súvislosti s neumožnením nákupu výživových doplnkov (relevantnú príčinnú súvislosť) - či sa to týkalo a ak áno, tak do akej miery (v zmysle či takýto neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach) žiadosti žalobcu o povolenie nákupu výživových doplnkov v predajni žalovaného. Pritom, ako vyplýva zo súdneho spisu malo ísť o nákup výživových doplnkov nad rámec sortimentu (čo do druhu) než zahrňovala aktuálna ponuka sortimentu výživových doplnkov v predajni žalovaného podľa Prílohy č. 2 zmluvy o nájme, podľa ktorej tvoril „Povolený sortiment - podrobný rozpis predávaného tovaru v ústavnej predajni pre odsúdených mužov“, aj predaj výživových doplnkov, a to konkrétne „vitamínov, minerálov, výživových doplnkov kĺbov, omega 3 mastných kyselín“. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že v záujme dodržiavania zásad výkonu trestu je žalovaný povinný umožniť odsúdenému uplatnenie jeho práva na nákup, avšak je zároveň oprávnený v zmysle § 30 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody aj na vykonanie vhodných opatrení v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia odsúdených. Pre prejednávaný prípad nie je bez významu, a z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca nepreukázal, že je športovec a má vyššie nároky na príjem bielkovín, on rovnako ako aj iní odsúdení majú možnosť vykonávať športovú aktivitu v priestoroch žalovaného, aj žalobca ju vykonával (posilňoval). Zdravotný stav žalobcu neindikoval potrebu zvýšenia bielkovín v jeho strave (viď. stanovisko MUDr. G. F., vedúceho lekára ZZ zo dňa 31.03.2017, opätovne zo dňa 08.10.2019). Žalobca dokonca požiadal o bezbravčovú stravu a jeho žiadosti bolo vyhovené, čím si žalobca sám vedome znížil príjem živočíšnych bielkovín. Žalovaný taktiež realizoval požiadavku žalobcu na zakúpenie bielkovinových doplnkov koncom marca 2017, avšak prípravok žalobca neprevzal s odôvodnením, že obsahoval zlý cukor - laktózu, ktorú žalobca údajne neznáša - netoleruje (on to vie, on to nechce). Žalovaný umožnil a sprostredkoval žalobcovi zakúpenie výživových doplnkov.

40. Okresný súd svoje rozhodnutie založil iba na tom, že „postup riaditeľa ústavu v danom prípade nemožno považovať za súladný s požiadavkou legitimacy a proporcionality (vo vzťahu k právam chráneným vo vzťahu k spoločnosti v zmysle § 30 ods. 3 zákona o výkone trestu a právam jednotlivca chráneným v čl. 8 ods. 1 Dohovoru) už aj vzhľadom k tej skutočnosti, že inú možnosť zakúpenia výživových doplnkov než prostredníctvom bufetu ZoVT ani interné predpisy žalovaného odsúdeným neumožňujú“. Podľa názoru odvolacieho súdu úlohou vo veci konajúceho všeobecného súdu - súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o zásahu do práva na súkromie žalobcu žalovaným bolo vychádzať z právneho základu (zákonnej normy) upravujúcej právo na súkromie vo väzbe na porušenie osobnostných práv žalobcu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, aj keď vychádzajúc z doktríny štrasburských orgánov je potrebné pri zásahu do práva na súkromie fyzickej osoby skúmať jeho legalitu, legitimitu a proporcionalitu, keďže existencia právneho základu (zákonnej normy) pre rozhodnutie o zásahu do práva na súkromie nezbavuje všeobecný súd povinnosti rešpektovať pri svojom

rozhodovaní normu vyššej právnej sily. V tomto kontexte už v zrušujúcom rozhodnutí zo dňa 14.05.2019 č.k. 15Co/176/2018 - 84, ktorým súd prvej inštancie konanie zastavil, odvolací súd vyslovil svoj názor, že pokiaľ sa v predmetnej žalobe žalobca domáha určenia, že zásahom žalovaného bolo porušené jeho právo na súkromie, tak je treba skúmať existenciu neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcu podľa vnútroštátnej právnej úpravy ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s čl. 8 Dohovoru, na ktorý žalobca výslovne odkazuje. (Občiansky zákonník výslovnú úpravu ľudských práv a základných slobôd neobsahuje, občianskoprávna ochrana osobnosti človeka vychádza z druhého oddielu druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky, ktorá upravuje základné ľudské práva a slobody.) Predmetom ochrany osobnosti človeka je podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka najmä život a zdravie, občianska česť a ľudská dôstojnosť, súkromie, meno a prejavy osobnej povahy.

41. Odhliadnuc od toho, že jednotlivé články Dohovoru sú premietnuté do vnútroštátneho zákonodarstva a všeobecný súd mal skúmať existenciu neoprávneného zásahu do osobnosti žalobcu podľa vnútroštátnej právnej úpravy, z určujúceho výroku napadnutého rozsudku (výrok I.) vyplýva iba to, že „neumožnenie zakúpenia výživových doplnkov požadovaných žalobcom v predajni ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová súd zahrnul do „žalobcovho práva chráneného článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, avšak bez bližšieho určenia (pomenovania) skupiny právnych vzťahov, či chráneného konkrétneho práva, resp. okruhu práv, ktoré sú obsahom ochrany v zmysle čl. 8 Dohovoru a do ktorého (ktorých) práva bol v konaní preukázaný neoprávnený zásah. Potom ide o výrok nejasný, neurčitý a nevykonateľný, je koncipovaný iba ako všeobecná ochrana vzťahujúca sa na celú oblasť početných práv chránených článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, čo je nenáležitá, neprímeraná a nezodpovedá okolnostiam riešeného prípadu, už so samotného dôvodu, že obsahová formulácia čl. 8 Dohovoru naznačuje okruh práv, ktoré sú chránené, a to súkromný život, rodinný život, obydlie a korešpondencia. (Podľa ods. 1 cit. článku 8, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Ods. 2, štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.)

42. Odvolací súd posúdil ako dôvodné odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa zamietnutia žaloby žalobcu v časti nároku na nemajetkovú ujmu, ktoré spočívali v tom, že rozhodnutie v tejto časti nie je náležité odôvodnené. Keďže odvolací súd zrušil rozsudok v časti určenia porušenia práva, ako predpokladu priznania nemajetkovej ujmy, tak zároveň zrušil aj výrok, v ktorej žalobca požadoval z titulu tohto zásahu náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8 500,- eur, a to bez ohľadu na dôvody uvádzané žalobcom v jeho odôvodnení.

43. Rozhodnutie vo veci samej bolo odvolacím súdom zrušené, odvolací súd zrušil aj závislý výrok o trovách konania.

44. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo

zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.